

## TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kütahya'dan doğup Uşak, Manisa ve İzmir'in bazı ilçe, belde ve köylerinden geçerek körfeze dökülen 401 km. uzunluğundaki Gediz Nehri, ülkemizin büyük ve en önemli nehirlerinden birisidir.

Türkiye nüfusunun % 4' ünü barındıran ve 18 bin km<sup>2</sup> lik alana sahip olan Gediz Havzasında 4 il, 17 ilçe, 32 belde, 74 köy ve 400 e yakın işletme Gediz'i kirletmeye devam etmektedir. Belediyelerin çoğu Gediz'i kanalizasyon olarak kullanmaktadır.

Tarımsal üretim içerisinde sulamanın önemi çok büyüktür. Ancak; Gediz Nehri zaman zaman kullanılamaz hale gelmektedir. 5. sınıf kirli su durumuna düşen bu zehirli suyu çiftçilerimiz çaresizlikten ne yazık ki kullanmak zorunda kalmaktadır. Topraklarımız zehirleniyor, ürünlerimiz çürüyor, ekonomik verimlilik azalmaktadır. Suyun içinde bulunan metaller toprakta kalıcı etkiye sahip olduğundan, artık topraklarımızı eski haline döndürmek mümkün olmamakta, verimli topraklarımız yok olup gitmektedir. Tarımda daha ileri teknoloji uygulanmasına, daha çok gübre, daha bilinçli ilaç kullanılmasına rağmen verim durmadan düşmektedir. Ürün çeşitliliği azalmaktadır. Toprak bazı ürünleri kabul etmemektedir.

Gediz'den gelen sularla sulanan topraklardaki otları yiyen büyükbaş hayvanların ciğerlerinde lekeler ve keleş hastalığına rastlanmakta, küçükbaş hayvanlar yavrularını düşürmektedir. Yaşamlarını Gediz Nehrinde balıkçılık yaparak sürdürenler artık bulunmamakta, üzüm başta olmak üzere, ihraç ettiğimiz bazı ürünler yabancı ülkelere geri gelmektedir.

Gediz Nehri, İzmir Körfezine yılda 22 bin 390 ton kimyasal kirletici organik yük girdisi akıtmaktadır. 1 katrilyon 27 trilyon lira harcanarak yapılan büyük kanal projesi sayesinde evsel ve sanayi atıklarının körfezi kirletmesi önlenmişken, Gediz Nehri körfezi kirletmeye devam etmektedir. Denize taşınan kirlilik, Maltepe Beldesi güneyinde kalan Kuş Cenneti ve Çamaltı Tuzlasını da kirletmektedir. 200 türden oluşan ve 50 bin kuşun barınağı olan, dünyanın önemli Kuş Cennetlerinden biri kirlilikten olumsuz etkilenmektedir. Burada ekolojik dengenin korunması gerekmektedir.

Uşak ilimizde iki tane arıtma tesisi 2006 yılında faaliyete geçmesine rağmen, diğer tüm bölgelerdeki yerleşim birimleri ile sanayi bölgelerindeki fabrika ve işletmelerin bazılarında arıtma tesisi olmaması nedeniyle yaratılan kirliliğin biran önce ortadan kaldırılması gerekmektedir. Sorun yerel önlemlerle giderilemeyecek kadar büyük boyutlara varmıştır.

Ayrıca; tarımsal sulamanın bilinçli yapılması, sulanabilir alanların genişletilmesi, bölgeye ve toprağa uygun ürün deseninin doğru olarak tespit edilmesi ve buna yönelik proje ve planların oluşturularak geçilmesi gerekmektedir.

Gediz Havzasında yoğun olarak buğday, üzüm, pamuk, tütün, zeytin, meyve tarımı yapılmaktadır. Bölgede alışlagelen tarım çeşitliliği dışında üretim yapılmamaktadır. Alternatif ürün deseni konusunda ilgili kurum ve kuruluşlarca gerekli araştırmalar - yapılarak bölge çiftçisinin önü açılmalıdır.

Ülkemiz açısından bu kadar önemli olan Gediz Nehri, Türkiye'nin de taraf olduğu " Uluslar arası Önele Sahip Sulak Alanlar Hakkında Sözleşmenin (RAMSAR)" eklerinde sayılarak uluslar arası koruma altına alınmıştır.

Gediz Nehri'nin zararlı ve tehlikeli atıklardan arındırılması, bölge halkının refah ve gelir düzeylerini artırmak için ürün deseninin geliştirilmesi, tarımsal sulanabilir alanların geliştirilmesi, ulusal ve yöresel düzeyde koordinasyonun sağlanması, destekleme yollarının araştırılması, idari ve kurumsal yasal düzenlemelerin yapılması, teknik bilgi ve altyapı eksikliklerinin giderilmesi amacıyla Anayasa'nın 98., TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105 nci maddeleri gereğince bir " Meclis Araştırması" açılmasını arz ve teklif ederim.

- 1-Alim TUNÇ-Uşak
- 2-Süleyman TURGUT-Manisa
- 3-Hakan TAŞÇI- Manisa
- 4-Hüseyin TANRIVERDİ- Manisa
- 5-İsmail KATMERCİ-İzmir
- 6-İsmail BİLEN- Manisa
- 7-Ahmet ÇAĞLAYAN- Uşak
- 8-Mehmet TEKELİOĞLU- İzmir
- 9-Metin KAŞIKOĞLU-Düzce
- 10-Faruk ANBARCIOĞLU-Bursa
- 11-Zafer HİDİROĞLU- Bursa
- 12-Mehmet ÇERÇİ- Manisa
- 13-Soner AKSOY-Kütahya
- 14-Hüsnü ORDU- Kütahya
- 15-Osman Nuri FİLİZ-Denizli
- 16-Ahmet ERTÜRK-Aydın
- 17-Mehmet Salih ERDOĞAN- Denizli
- 18-Zekeriya AKÇAM- İzmir
- 19-Alaettin GÜVEN- Kütahya
- 20-Tevfik ENSARİ- İzmir